

Knudedyrkere.

(Past. K. R. Anker.)

„Man dræber ikke Elefanter med Knappenaale eller Fluor med Forhammer.“ siger Ordspøget.

Mens jeg var ung og gik paa Skole, havde vi en Aften et Forhandlingsmøde. Saadanne Forhandlinger foretoges næsten alle Aftener som et Løb mod Forhindringer, glider derfra let over i Skridtgang eller en Marcheren paa Stedet, ender ofte med at gaa rent i Staa. Men man har udtalt sig, og det er meget værd, næsten Hovedsagen. — Thi set, at nogen brændte inde med en Tale og skulde udsættes for at vente med den til den uvisse Fremtid! Sagen kan jagtens vente, saa længe det skal være, for den har ikke dette urolige bankende Hjerte.

Bed nævnte Forhandling var der Efterhaanden kommen en Knude paa Traaden, saadan lige ved Centrum i Sagen. Fra begge Sider traf man den haardere og haardere, indtil den blev saa haard og rund, som man kan snitte sig en saadan Knude. Endnu nogle faa Aft af de ivrigste; men saa gik det hele i Staa. Dødslyden strøg med sin uhyrlige Viftens Haldsvømme over de udvalgte baade blandt lydende og nydende. Vi var ved at gaa til No, „lægge paa Bordet“. — Men saa rejser der sig en stor Nordmand op. Han var vaagen, saa det forflog noget, det saa man straks. Og man hørte i samme Øjeblik en Malmrøst, med et Underlag af Selotillid, der rent forbløffede, faldt ud i Rummet sit: „Formand, maa jeg bede om Ordet!“

Næsten og dens Ekko, der slog tilbage fra alle Rummet og Hjertets Vægge vækkede os op, og alle blev vi som store levende Spørgsmaalstegn. „Svad nu? Mon noget nyt, som han har fundet eller noget gammelt, som vi har glemt?“

Men vi maatte stunde os at høre efter. Han begyndte sin bombastiske Tale langt uden for Sagens egen Periferi. Det var fedeltigt nok, for hoornaar vilde han naa Centrum og — Knuden? Men saadan bærer alle store Talere sig ad. De stormer ikke lige til eller mod Centrum; men de borer sig frem som i Løbegraa. Saa at det, at han begyndte der ude var maaske al Værd og ellers maatte det i hvert Fald summe uindflydes.

„Han svarer ikke paa Knuden.“ hviskede en til mig.

„Maaske han ikke har det nødt.“ svarede jeg.

„Tror du, han holder det tørt?“

„Bed det ikke, men lad os nu høre.“

Og vi hørte? En Lang dundrende Tale, fuld af Ordgyderi om næsten ingen Verdens Ting. Vi maatte komme til at tænke paa Forhammeren og Fluor. Centrum naaede han naturligvis ikke, langt mindre Knuden.

Men til sidst bød han os gødmildt det næsten ingen Verdens Ting, som han havde opdaget der langt ude, til fri Afbenyttelse ved Centrum til Løsningen af Knuden. Men da maatte man tænke paa Knappenaalen og Elefanten. Maaske ogsaa paa den lærde med sin Opdagelse, som han manglende et Nøg til at anvende. Men hvor dog Menneskene gør sig forfæle! Og Nøgene er næsten altid de værste. Saa ogsaa her. Vi tækkede paa for den velmente Gæde, men tog ikke imod den. Saa lagde vi „Knuden paa Bordet“.

Nogle var lidt fede af den Knude, vi maatte lade ligge. Andre mente, at Knuden vidnede om, at vi dog ikke var af den Slags Fjok, der regnede sig og frem for at være lige. Men i hvert Fald, Knuden var en virelig Realitet, som man baade kunde føle og tage paa. Saa, saa virelig var den, at hvor v' mødtes paa mere Kamre, eller naar vi spadserede, eller vi kom omkring til Naboerne, saa drejede alt og alle sig om Knuden.

En og anden kunde stundom lade falde et Ord om, at det var alfor megen Staahej at gøre af den Knude. Saa, man kunde endog saa høre en saa dristig Paastand at „Knuden var ingenting.“ Men at saadan en Paastand var den rene Urimelighed, det beviste vi ved atter at hale i hver sin Ende af Nøbet med fornøjet Kraft, til Knuden glimede af Haardhed.

„Jngenting!“ var vi ikke læst: „Vi vide, at en Afgud er intet i Verden.“ Men Afgudsdyrkere er vel da noget i Verden? — De er baade mange og stærke. Selv om nu en Knude er intet i Verden, saa er da vel Knudedyrkere noget? De er maaske lige saa mange og lige saa stærke som Afgudsdyrkerne, naar vi tager baade de smaa og de store Knudedyrkere omkring i den lille eller store Verden under eet.

Tilføj ikriver om, „hvad der holder Fjok i Live“. Jeg vil ikke sige, at Knuden holdt os i Live den Vinter; men at Knudedyrkernes hjælp maagigt til, er der ingen Tvivl om. Endelig kom Foraaret og saa — saa fik vi andet at gøre.

Det er ikke sagt, at du er saa heldig at træffe en saadan Nordmand, der bringer Forhammer til en Fluor og byder dig en Naal, hoorned han vil, at du skal dræbe Elefanter. Men hist og her kan man træffe den Slags ogsaa blandt andre Fjok, saa du maa hellere se lidt efter. For hvad man selv har set, det staar alligevel altid lidt klarere for en.

Nævnte Aften var Forhandlingsmødet: „Om Mennesket har en fri Vilje eller ikke.“ Nogle var for andre imod. Derfor Knuden og Saltingen.

Dr. Morten Luther

Høje Vidnesbyrd og Tanker Af P. S. Vig.

(Fortlat.)

Dog er det os ikke blot om Ordformen for Luthers Dom at gøre, men endnu mere om dens Præmisser eller den Regel og Mettefor, hvorfra han gaar ud, idet han sætter denne nedsættende Dom os af Skrifterne indenfor det nye Testaments Ramme, om han dømmer ifølge sin „kritiske Bevidsthed“, sit kritiske Blik, subjektive Etos o. l. eller om han har en mere objectiv

Ranon for sig. Efter min Mening er denne Side af Spørgsmaalet af højeste Betydning, da det netop er her, det skal afgøres, om Luther er principiel enig eller principiel uenig med den saakaldte moderne Bibelkritik; selv om hans Domme nok saa meget kunde synes at ligne nævnte Retnings, turde det jo alligevel være, at de var faldet ud fra helt andre Forudsætninger, hvilede paa helt andre Præmisser. Thi er det noget Sted iandt, at to kan sige det samme — og det er dog ikke det samme, saa gælder det vistnok her.

Og hvis det nu skulde vise sig, at Dommens Form og dens Forudsætning hænger paa det nøjeste sammen, vilde det jo ikke være mindre mærkeligt. Og efter min Mening er det netop Tilfældet, som jeg om lidt skal vise, som jeg nu er i Stand til det. —

Jeg forudsætter den Bemærkning, at jeg ikke nu har med det Spørgsmaal at gøre, om Luthers Dom om Jakobs Brev er rigtig. Det er mig kun om at gøre at komme til Forstaelse, om mulig den rette Forstaelse, baade af dens Form og Præmisser. — Og lad mig da lige straks sige, at jeg er vis paa, at vi har begge Dele i Apostelen Pauli Ord i 1 Kor. 3, 11—13: „Thi ingen kan lægge en anden Grundvoold end den, som er lagt, hvilken er Jesus Kristus. Men derjom nogen paa denne Grundvoold bygger Guld, Sølv, dyrebare Stene, Træ, Hs, Straa, da skal enhveres Gerning blive aabenbar; thi Dagen skal klarlig vise det o. s. v.“ —

Her har vi baade Regelen for Luthers Dom, den Maalestok, han anvender i sin Dom, og her har vi tillige Formen, hvori han udtaler sin Dom over og om Jakobs Brev.

Jesus Kristus er Grundvoolden baade for Livet og Læren. Det Liv, der ikke hviler paa ham, er ikke Liv, men vil forjaa som Træ, Hs, og Straa.

Men han er ogsaa Skriftens (Lovens) Grundvoold. Den Være, som ikke har ham som den første, sidste og eneste, kan ikke være apostolisk, kan ikke høre til den hellige Skrift, selv om den optræder under en Apostels Navn, men er for Træ, Hs og Straa at regne. Men byggede paa denne Grundvoold bliver Syndere kun ved Naaden og Troen; derfor er det ikke en Del af den hellige Skrift, som ikke blot ikke lover Retfærdiggørelsen af Troen, men endog det helt modsatte, det er Træ, Hs og Straa.

I det nu Luther lægger denne Maalestok paa Jakobs Brev, saa siger han (i Fortalen til Jakobs og Judas Breve — af 1522): „Jeg agter det ikke for en Apostols Skrift, og det af følgende Aarsag“. Luther nævner saa følgende Grunde:

1) Brevet modtager Paulus i Loven om Retfærdiggørelsen af Troen;

2) Det vil undersøge Skriftene, men nævner ikke Kristi Videlse, Døbtelse eller Kristi Navn; men det, der ikke prædiker Kristus, er ikke apostolisk;

3) Det drejer paa Loven og dens Gerninger, falder Loven Frihedens Lov, medens Paulus falder den Syn- dens og Dødens Lov;

4) Det kan ikke være af Jakob, da det anfører Drog baade af Peters og Pauli Breve, medens Jakob dog døde under Herodes, før baade Peter og Paulus.

Men af de anførte Grunde er Brevet ikke en Del af det virkelige nye Testamente, men er, sammenlignet med dets Bøger, „et rigtig Straa-brev“, fordi det ikke bygger paa Grundvoolden med Guld, Sølv og dyrebare Stene, men med Træ, Hs og Straa.

Men altsaa er i Virkeligheden baade Forudsætningen og Formen for Luthers Dom over Jakobs Brev apostolisk, i Overensstemmelse med Skriften, efter hans egen Overbevisning.

Vilde nu nogen fordrø af mig, at jeg skulde bevise, at det anførte er mere end en Gætning af mig, altsaa kræve mig til Regnskab for, hvad jeg har sagt, saa er jeg villig til at imødekomme denne Fordring. Min Sjemmel for det anførte har jeg i Luthers Fortale til Hebraebrevet af 1522. Som bekendt anstaa Luther heller ikke dette Brev for apostolisk og mente, at det i 6te og 10de Kapitel samt i 12, 17 indeholdt Lærdomme, som kunde synes at være imod alle Evangelier og Pauli Breve. Men dernæst siger han: „Hvorledes det nu end har sig med alt dette, saa er det en udmærket, sin Epistel, der taler mesterligt og grundigt om Kristi Prædication og af Skriften og dertil udlægger det gamle Testamente fint og rigeligt, saa det er aabenbart, at det er ikkrevet af en fortærfellig lærd Mand, der har været Apostolens Discipel, lært meget af dem, vel erfarer i Troen og vel øvet i Skriften. Og om han end ikke lægger Kroens Grundvoold, som han ogsaa selv vidner i 6, 1, hvilket er Apostolens Embede, saa bygger han dog fint derpaa med Guld, Sølv og Edelstene, som Paulus siger i 1 Kor. 3, 12. Derfor skal det ikke hindre os, om der maaske ogsaa blandes noget Træ, Hs og Straa imellem, men vi skulle antage saadanne fine Lærdomme med af Værd, kun at man ikke i alle Ting stiller den lige med de apostoliske Epistler.“ (Walch 14, Side 127 flg.). — Jeg antager, at den, som vil læse disse Luthers Ord opmærksomt igennem, vil give mig Ret i min Anvendelse af 1 Kor. 3, 11—13.

(Fortættes.)

„Der staar Skrevet“

Bejledning til daglig Bibellæsning for Mæret 1911 ved S. P. Hansen.

Udgivet af Kirkeleg Forening for Indre Mission i Danmark. Pris 10 Cts.

Gaves nu paa Lager. Bestil det i Tide, saa De kan saa begynde at bruge det med Mærets Begyndelse.

Dan. Luth. PUBL. BOUTE.

„I vare forhen Mørkhed men nu ere I et Lys i Herren.“

Et. 5, 8.

En Gang for snart tyve Aar siden rejste jeg og en Slægtning til Jylland fra mit hjem i Odense. Paa en af de første Stationer kom en Mand ind i vor Kupe. Jeg havde aldrig set ham før, men der var noget, som tiltrak sig min Opmærksomhed. Hvordan det gik, ved jeg ikke, hufter det ikke længere, men en Bemærkning fra en af Siderne ledte til, at vi opdagede, vi var Søfællende i Kristus. Vi talte sammen og glædede os sammen rigtig af Dier- tet. Tiden gik saa dejligt, til vi skiltes i Fredericia med et trofast Gaandtræk og et lærligt Jærvel. Jeg har aldrig set ham siden, men Mindet glæder mig endnu. Min Slægtning, som ikke ejede Livet i Gud, hvurte mig baagefter, om jeg kendte den Mand. Vedkommende undrede sig høilig, da jeg sagde Nej, og at jeg aldrig havde set ham før. Hvor kunde I da tale sammen saa ivrigt og fortroligt, saa glædeligt og søjede til: „Det maa jo være en Slags Primureri, siden I kan kende hinanden saadan.“ Jeg sagde nemlig ogsaa, at Manden var en af de hellige. Na, jo, de helliges Samsfund er underlig velbeskrevet. Gud være lovet, den ene benaadede Syn- der kan nok kende den anden, thi „vort Samsfund er med Aderen og med hans Søn Jesus Kristus.“ Vi har samme Kærlig, Jesus Kristus. Har en Gang tænket ved hans Korsets Fod og fundet Svile for det stakkels lydige, hvileløse Hjer- te. Svem der erfarede det, glæmmer det aldrig. — Og siden første Gang blev Korsets Fod vort Samfund- sted. Det er Guds Børns Tilflugts- sted mod Satans Vile, alle Kristel- ser og Snarer. Det er der, vi søger hen, naar vi har fundet, naar vi falder, thi der „har vi fundet Læge- dom ved hans Saar“. Alse, som har erfaret dette, kender ogsaa og frunder sig ved de helliges Samsfund. Vi har i a m m e a m p mod vort eget lydige og forderede Hjerte, mod Verden (baade den gudeflige og den ugudelige Verden) og Dævelen. Vi har samme Længsel efter at blive helliggjort, efter at leire mere over os selv og alt det, som er imod vor Mester. Vi har i a m m e M a a l, nemlig at blive fælle og en Gang at indgaa „til den Sabbats- hvile, der er tilbage for Guds Fjok.“ Da medens vi er her til Huse, vil vi gerne fortælle andre og vidne for andre om, „hvad Gud har gjort for vor Sjæl“. Naar der nu er en saadan Fjok af Mennesker paa et Sted, enten nu Fjokken er større eller mindre, saa vil de Men- nesker søge og finde hverandre og have et Samsfund med hverandre, som andre aldeles ikke fortaar eller kan fortaa. Da vær sikker paa, at bliver et Menneske virkelig omvendt til Kristus, det være et ungt Men- neske eller et gammelt, det vil søge efter de andre, som har gaaet samme Vej, og er der nogen paa Stedet eller i Nærheden, skal de nok blive fundne. Jeg ved det af egen Erfaring og har set adskillige andre i Tidens Løb, som da de fandt Herren, alle søgte hen til de hellige, thi Verden blev dem baade trang og gram. — Hvorfor skulde vi dog ikke kunne tale om de helliges Samsfund paa en bestemt (Gang?) Skulde der være noget forfæret i det? Hvor erindrer jeg dog endnu med Tak til Herren nogle af mine Indtryk fra de smaa Samsfundskred- se i Danmark. Lige efter at jeg var bleven omvendt, kom jeg i Besø- hos nogle troende Mennesker paa Landet og var danske MI fra min Fødeby. Der var en Del Mennesker samlet, og Manden i Huset lagde saa med Sænkning paa mig, at jeg var en af de hellige fra Odense. Jeg hufter godt, hvor dog Herren gjorde det stort for mig, at jeg maatte høre med til de hellige. Saa fattig, aandelig fattig, lydige og snar- set, som jeg kendte mig selv, at jeg

dog maatte høre Herren til, hvor blev jeg dog ydmyget og søjste mig lille, men saa lykkelig i denne Kreds af glade Mennesker. „Derpaa skulle alle kende, at I ere mine Disciple, dersom I have indbyrdes Kærlig- hed“. Det er Mesteren, der lætter Kærlighedens Vaand mellem Menne- sker, der har fundet Herren. Selv om man aldrig har set hinanden før. At der saa kan blive Fejl, Syn- der og Skavanker, og at det er der, det er jo en anden Sag. Men alle de saakaldte „kritiske“ Fjok, der er saa bange for de troende i en Men- ighed, og holder sig langt fra alt Samsfund med dem og dertil nøje holder Regnskab med alt, hvad der kan være at opdrive af Fejl og Mangler ved Guds Fjok, de trænger simpelt hen til at lære sig selv at kende, og saa omvende sig til Her- ren. Der, hvor det aandelige Liv er kraftigt, vil det give sig Udslag. Fjok vil saaledes komme sammen for at samtale om og opbygge hin- anden med Herrens Ord. I smaa Kredse eller større Kredse. De vil, hvor Livet skyder frem, og Men- nesker omvendes, ganske naturligt søge deres Sna i Vn til Gud i Tak og Looprising Og af dette vil atter ny Kraft og nyt Liv ud- springe, af Herrens ufællelige Raa- de og Varmhjertighed. „Den grad ej for Gud, som aldrig Gud eje- de,“ siger et gammelt dansk Ord. De, som ikke har kendt Herligheden i Samsfundslivet paa denne Maade, jaener det vel heller ikke. Det er nu sikkert, at hvor der er et saa- dansk Samsfund af Mennesker paa et Sted, i en Menighed, som ensfol- dig glæder sig tilfammen, kommer sammen og samtaler om Herrens Ord, og deres Erfaringer i Sam- livet med den levende Gud, der virker det paamindende og dragende paa dem, som er uden det saade Samsfund med Gud. Hvor hufter jeg det grant, at naar jeg sad og hørte paa en saadan Fjok af Menne- sker, i Forstningen jeg begyndte at søge efter Gud, da søjste jeg klart, at jeg var udenfor og hørte ikke Herren til. Selv om de ikke lagde et Ord til mig. Samtidig blev Læng- selen stærkere efter Herren og hans Børns Samsfund, og flere Gange hufter jeg, at jeg gik hjem med Taarer paa mine Kinder, fordi jeg var uden for Guds Rige. Det søjste jeg bestemt, jeg var. Mange er de, som i disse Samsfundskredse er ble- ven vakt og senere har fundet Her- ren. Saa søj der ved disse Sam- menkomster Formaning og Opmun- tring til at leve et helligt Liv i Jesu Fodspor, til at vidne om Jesus, hvor vi kom frem, til at tale det vellygnede Guds Ord og leve et Mennens Liv med Herren hver Dag.

Men samtidig med disse det sig som en bestemt Regel, at Guds Fjok søgte Herrens Guds fra Søndag til Søndag, at de søjede Ordets Præ- dication og var dem, der skittigt brugte Herrens Naademidler til deres Tro- s Opbyggelse og Styrkelse. At de gik og søjgte en hellig Præst for at høre en ret Forkyndelse, var der jo intet at sige til. Nej sandelig, Herrens Guds vil ikke blive tyndere befolket, fordi der er et helligt Samsfund paa et Sted. Dertimod.

I ere Verdens Lys; den Stad som ligger paa et Bierg kan ikke skjules.“ siger Herren. Det maa og skal kendes og ses, hvor de troende bor, færdes og findes. „I vare forhen Mørkhed, men nu ere I et Lys i Herren“ Et. 5, 8. En saadan Forvandling skal sande- lig nok blive synlig i en Menighed og Foramling. Og en saadan For- vandling kan da til Herrens Pris og Værd ogsaa finde Sted og finder Sted blandt vort Fjok her i Ame- rika, og kendes da lige saa godt her som i Danmark.

Saa glæder jeg mig da over de helliges Samsfund ud over Jordens Kreds, ogsaa over de mange, mange, som mit Lys aldrig saa eller vil saa at se paa Norden. Men samtidig vil jeg bede min Gud og Herre, om han dog vil forunde mig, hvor jeg skal bo og bygge paa Norden, at jeg maa leve i de helliges Samsfund paa det Sted, og være esset af Guds Fjok. Da findes der intet helligt Samsfund, paa det Sted, hvor jeg skal arbejde, saa vil jeg tage Her- ren om, at der dog maa blive et.

Men derjom vi vandre i Ly- set, ligesom han er i Lyset, have vi

Red.

Just WHY

Old Dutch Cleanser Scours Pots & Pans Without Hard Scraping

Because the fine particles of the Cleanser immediately loosens and removes the hardest "burnt in" food-crusts, which soap-powders and scouring-bricks may only wear off after long, hard scrubbing.

Many other uses and Full Directions on Large Sifter-can. 10¢

FLOCK & NIELSON
the new firm wish to make it plain that they have none but the very best lumber in their yard that money can buy, look around, then come and see our stock, and we know you will buy. Come and see. We also have a line of wagons, buggies, etc., and a full supply of coal. Yours for a fair and legitimate deal.
FLOCK & NIELSON

Samsfund med hverandre, og Jesu Kristi Guds Sønns Blod renser os fra al Synd" (1 Joh. 1, 7).
Albert Lea, Minn., Febr. 1911.
D. R. Olsen.

Rutidens Mission blandt Muhammedanerne.

Foredrag holdt i Trin. Sem. Ned- ningemissionsforening den 3. Febr. 1911.

2. Vi skal saa for et Øjeblik betragte, hvad den muhammedanske Verden som Helhed trænger i iærlig Grad til.

De fleste Mennesker kender vel en lille Smule til Muhammedanismen i hvert Fald har de hørt den omtale. De har maaske ogsaa hørt om deres Styrke og om den energiske Propa- ganda, som de søer alle Begy, hvor de vinder Rodfæste; men færre har vist Rede paa den store aandelige Rød blandt Islams Sønner og Dø- tre. Den kristne Kirke er som Hel- hed endnu ikke vaagnet op til fuld Forstaelse af, at denne aandelige Rød er en Følge af Forjæmmele fra Kirklens Side og at det netop er dem selv, som bærer Skylden for al denne Endighed, samt at De- rene nu næsten alle Begne er aab- ne og staar udfordrende over for den kristne Tro og Trofskab. Det første som jeg skal nævne at Islams